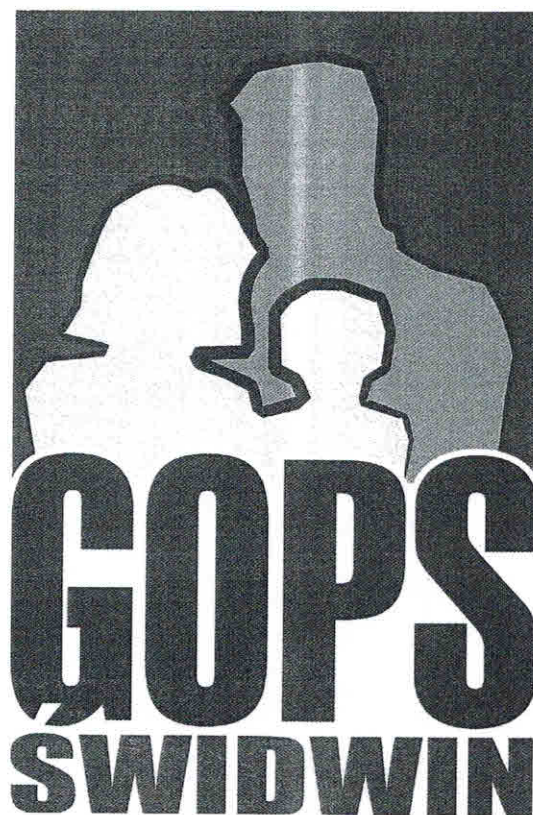

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

***Gminnego Programu Wsparcia Rodziny
w Gminie Świdwin na lata 2013-2016
za rok 2013***

WSTĘP

Niniejsze sprawozdanie obejmuje działania, podjęte w 2013 roku przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie, mające na celu realizację założeń Gminnego Programu Wsparcia Rodziny w Gminie Świdwin na lata 2013-2016.

Program został przyjęty Uchwałą nr XXII/205/2012 Rady Gminy w Świdwinie z dnia 27 listopada 2012 roku, a jego podstawowym celem jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania. Cele szczegółowe Programu to:

1. Diagnozowanie i analiza przyczyn kryzysów rodzinnych poprzez prace socjalną i badania specjalistyczne.
2. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo- wychowawczych rodziny poprzez zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia.
3. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin poprzez aktywne angażowanie ich w działania ukierunkowane na poprawę swojej sytuacji bytowej.
4. Dążenie do reintegracji rodziny- poprzez poprawę sytuacji rodzinnej umożliwiającej powrót dziecka do rodziny naturalnej i do aktywnego uczestnictwa w życiu danego środowiska społecznego.

W Gminie Świdwin zadania z zakresu wspierania rodziny realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie, któremu gmina zleciła to zadanie.

DZIAŁANIA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŚWIDWINIE

Działania, prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zostały zaprezentowane w czterech kategoriach, bezpośrednio wynikających z przywołanych wyżej celów szczegółowych Programu:

- 1. Działania dotyczące celu 1.: Diagnozowanie i analiza przyczyn kryzysów rodzinnych poprzez prace socjalną i badania specjalistyczne.**

1.1. Wywiady środowiskowe

W 2013 roku pracownicy socjalni, zatrudnienie w Ośrodku przeprowadzili wywiady środowiskowe, dotyczące następujących obszarów tematycznych:

- zasiłki stałe – 75 wywiadów
- zasiłki celowe – 393 wywiadów
- zasiłki okresowe – 492 wywiadów
- zdarzenie losowe – 2 wnioski/ wywiad
- usługi opiekuńcze – 16 wniosków / wywiadów
- dożywianie dzieci – 120 wywiady
- ubezpieczenie zdrowotne – 7 wywiady
- zapewnienie schronienia – dla 4 osób
- wywiady kierujące do ŚDS w Kłępczewie – 15 osoby
- wywiady do świadczeń rodzinnych – 18 wywiadów i funduszu alimentacyjnego
- wywiady do innych jednostek (cz. II i karty informacyjne) – 19
- wywiady kierujące do CIS - 5

1.2. Praca socjalna

Wszystkie rodziny i osoby zgłaszające się o pomoc jak również osoby i rodziny, których sytuacja życiowa tego wymaga objęte są pomocą w formie pracy socjalnej. Jednym z jej elementów kontraktów socjalnych. W 2013 roku zawarto 7 kontraktów socjalnych a także 31 deklaracji współpracy. Kontrakt socjalny dotyczył osób bezrobotnych i miał na celu pobudzenie ich aktywności w poszukiwaniu zatrudnienia, poprawy funkcjonowania w środowisku czy zwiększeniu kompetencji wychowawczo-opiekuńczych.

Dużym wyzwaniem dla pracownika socjalnego z I rejonu była praca z rodziną będącą w kryzysie spowodowanym bezradnością klientki w gospodarowaniu środkami finansowymi co w efekcie doprowadziło do wielu problemów zarówno psychicznych jak i utracie części dorobku rodziny. Uporządkowanie spraw związanych z zadłużeniem i płatnościami bieżącymi, sporządzenie szczegółowego planu, nadzór nad jego wykonaniem spowodowało, że rodzina wyszła z kryzysu. Należy podkreślić, że dużym wsparciem była pomoc finansowa i organizacyjna środowiska lokalnego i Wójta Gminy.

W 2013 roku w utworzone zostały 4 punkty pracy socjalnej – w Oparznie, Bierzwnicy, Lekowie i Kłępczewie gdzie w głównej mierze udzielano porad socjalnych. Ogółem w punktach i w trakcie pobytu w środowiskach udzielono 322 porad, w tym:

- 78 porad dotyczących możliwości uzyskania pomocy finansowej
- 40 porad dotyczących uzyskania świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych
- 30 porad dotyczących możliwości uregulowania zadłużeń za wodę, energię itp.
- 21 porad dotyczących pomocy w sporządzaniu wniosków do Powiatowego Zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności
 - 23 porady dotyczące możliwości uzyskania renty / emerytury
 - 19 porad dotyczących metod i form aktywnego poszukiwania pracy w tym dotyczące działania CIS
- 36 porad w formie pomocy w pisaniu pism dla różnych instytucji i do sądu
 - 55 porad dotyczących metod i form aktywnego poszukiwania pracy
 - 14 porad w formie pomocy w pisaniu wniosków o alimenty
 - 61 porad w formie wskazania gdzie są wolne miejsca pracy – prace sezonowe

2. Działania dotyczące celu 2.: Rozwijanie umiejętności opiekuńczo- wychowawczych rodziny poprzez zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia.

2.1. Poradnictwo psychologiczne

W Ośrodku od 15 października 2013 r. jest zatrudniony psycholog. Klienci GOPS w Świdwinie po uprzednim umówieniu terminu wizyty mają możliwość skorzystania z nieodpłatnych konsultacji i poradnictwa psychologicznego. W listopadzie i grudniu psycholog udzielił łącznie 17 konsultacji, w tym w przypadku 2 rodzin wymagana była dodatkowo interwencja psychologa, wynikająca z problemów wychowawczych podopiecznych Ośrodka. W obu przypadkach opracowano plan pracy z rodziną- został przyjęty w jednym przypadku (w drugim klient nie zgodził się na branie współodpowiedzialności za przebieg i efekty pracy).

W Ośrodku prowadzona jest nieodpłatna diagnoza kompetencji społecznych i osobistych, z której mogą skorzystać mieszkańcy Gminy.

Ponadto, od grudnia, psycholog raz w tygodniu przebywa w Środowiskowym Domu Samopomocy *Razem Łatwiej w Kłępczewie*, gdzie oprócz prowadzenia zajęć dla osób niepełnosprawnych, jest dostępny dla ich rodzin oraz innych przedstawicieli społeczności lokalnej.

Psycholog jest także członkiem Zespołu ds. Asysty Rodzinnej.

2.2. Terapeuta rodzin

???

2.3. Poradnictwo prawne

???

2.4. Asystent rodziny

10 maja 2013 roku został powołany Zespół ds. Asysty Rodzinnej, w skład którego wchodzi: Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdwinie, psycholog, terapeuta rodzin, pracownicy socjalni, asystent rodziny, a także inni zaproszeni goście (pedagodzy, kuratorzy, przedstawiciele policji i innych instytucji). Celem zespołu jest wzmocnienie i koordynacja działań służb zaangażowanych w niesienie pomocy rodzinom borykającym się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Wytypowanym (na podstawie arkuszy oceny sytuacji rodziny, wywiadów środowiskowych, danych ze szkół itp.) rodzinom zostaje przydzielony Asystent, który ma na celu udzielenia wsparcia w powrocie do prawidłowego funkcjonowania (praca nad relacjami rodzic-dziecko, pełnieniem ról społecznych i wychowawczych, ćwiczeniem zaradności i samodzielności). W 2013 roku Asystent współpracował z 12 rodzinami (5 zakończonych- z czego w 1 przypadku Asystenturę zakończono z powodu braku współpracy ze strony rodziny, pozostałe 4- ze względu na osiągnięcie celu, 7 kontynuowanych w 2014).

Moim zdaniem warto rozbudować o elementy, którymi zajmuje się asystent

3. Działania dotyczące celu 3.: Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin poprzez aktywne angażowanie ich w działania ukierunkowane na poprawę swojej sytuacji bytowej.

3.1. Kampania społeczna *Czas na rodzinę*

Celem kampanii było zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy, w tym tej, której przyczyną jest nadużywanie alkoholu. W ramach kampanii przygotowano dwa wydarzenia o

charakterze edukacyjno- integracyjnym: w Lekowie (25 lipca) oraz Bierzwnicy (8 sierpnia). Działania były skierowane do seniorów, rodzin wielodzietnych oraz dzieci i młodzieży z Lekowa i Bierzwnicy. Dla uczestników przewidziano atrakcyjne formy zajęć, dostosowane do ich wieku i możliwości. Najmłodsi uczestnicy wzięli udział w grach i zabawach plastycznych, tańcach, pracownicy GOPS badali opinie dotyczące postrzegania sytuacji życiowej wśród młodzieży, informowano o możliwościach zainicjowania ruchu samopomocowego oraz skorzystania ze specjalistycznej pomocy w Ośrodku, a najstarsi mogli wziąć udział w zajęciach z gimnastyki leczniczej. Dodatkowo, zapewniono poczęstunek dla uczestników spotkania, a także poinformowano ich o możliwościach uzyskiwania dotacji na realizację projektów społecznych (m.in. z LGD Powiatu Świdwińskiego).

Na pierwsze ze spotkań, oprócz społeczności lokalnej, zostali zaproszeni przedstawiciele lokalnych władz: Wójt Gminy Świdwin, Skarbnik Gminy, Przewodniczący Rady Gminy Świdwin, Przewodniczący Komisji Budżetowej, Rozwoju Gospodarczego, Handlu, Usług, Bezrobocia i Opieki Społecznej Rady Gminy Świdwin, Sekretarz Gminnej Komisji GPRIa, sołtys wsi Lekowo oraz dwoje radnych.

3.2. Projekt *Buduję przyszłość poprzez aktywizację i wiedzę*

W 2013 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie kontynuował realizację projektu *Buduję przyszłość poprzez aktywizację i wiedzę*, którego głównym celem jest zwiększenie szans na zatrudnienie i podniesienie kompetencji społecznych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu Gminy Świdwin. W projekcie wzięło udział 10 osób: 9 kobiet i 1 mężczyzna, w tym jedna osoba posiada czasowe orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

W ramach projektu oprócz zajęć mających na celu podnoszenie kwalifikacji zawodowych uczestników, prowadzone były działania ukierunkowane na wsparcie rodziny, w tym przeciwdziałanie stereotypowemu podejściu do roli kobiet i mężczyzn, kształtowanie poczucia odpowiedzialności i obowiązkowości. Uczestnicy wzięli udział w warsztatach z psychologiem, wzmacniających ich kompetencje społeczne, w tym asertywność, umiejętność radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania sytuacji konfliktowych oraz poprawne postawy i role rodzicielskie.

Ponadto, uczestnicy projektu wraz z rodzinami wzięli udział w wyjeździe integracyjnym do ośrodka wczasowego w Czaplinku, mającym na celu budowę relacji rodzinnych i aktywne spędzanie czasu przez uczestników projektu i ich dzieci.

Terapeuta rodzinny przeprowadził warsztat *Być rodzicem, czyli dziecko to też człowiek*, zawierający

elementy dot. m.in. umiejętności i kompetencji niezbędnych w budowaniu relacji rodzicielskich; podstawy rodzicielskie, jako wynik umiejętności nawiązania skutecznych relacji wynikających z zasad komunikowania się; stereotypy zaburzające relacje człowiek – człowiek, w tym próba obalenia stereotypu „Bezstresowe dzieciństwo”; elementy treningu w zakresie wnioskowania moralnego:

jak uczyć właściwej hierarchii wartości, sprawiedliwości, jak uczyć liczenia się z prawami innych ludzi itp.

3.3. Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

???- trzeba opisać działania (motywowanie członków rodziny do podjęcia działań na rzecz ograniczenia dysfunkcji, np. podjęcie terapii leczenia uzależnień)

3.4. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Przy GOPS w Świdwinie funkcjonuje Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Świdwinie, który został powołany w 2011r.

W Zespole funkcję przewodniczącej pełni pracownik socjalny- Ewa Kretowicz, ponadto w skład Zespołu wchodzi: Wioleta Żubert – sekretarz GKRPA w Świdwinie, Monika Makowska – pedagog z Zespołu Szkół w Bierzwnicy, Monika Blutka i Bożena Gremblewska - kuratorzy sądowi , Anna Witek – przedstawiciel służby zdrowia, Sylwester Wojtan – policjant dzielnicowy.

Zadaniem Zespołu jest podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Pracując w Zespole Interdyscyplinarnym najczęściej pracuje się z całą rodziną, w której występuje problem przemocy domowej. W rodzinach, w których występuje problem przemocy objęto pomocą w formie poradnictwa, prowadzonego przez osoby zaangażowane w pracę z rodziną (pracownik socjalny, policjant dzielnicowy, kurator, pedagog szkolny, członkowie GKRPA). Środowiska zagrożone problemem przemocy w rodzinie są monitorowane – 1 raz w miesiącu (lub częściej w zależności od sytuacji), udzielane jest wsparcie według potrzeb indywidualnych rodziny (w sumie było to 50 wizyt monitorujących sytuację rodziny).

W 2013 r. Gminny Zespół Interdyscyplinarny prowadził postępowania 18 Niebieskich Kart, 8 postępowań zamknięto w 2013 roku. 15 Niebieskich Kart założyli funkcjonariusz Komendy Powiatowej Policji w Świdwinie , 3 pracownicy socjalni GOPS w Świdwinie.

3.5. Festyn *Pożegnanie lata, powitanie jesieni*

Organizatorem festynu był Zespół Szkół im. Ziemi Świdwińskiej w Lekowie- wydarzenie odbywało się w oparciu o placówki wchodzące w jego skład, zlokalizowane w Lekowie i Oparznie. GOPS w Świdwinie pełnił rolę partnera i odpowiadał za część poświęconą kształtowaniu poprawnych postaw wychowawczych. W obu miejscowościach przeprowadzono pogadanki *Wychowanie bez klapsa*, w których wzięli udział rodzice i dzieci. Wydarzenie łączyło w sobie elementy edukacyjne oraz integracyjne- w spotkaniu uczestniczyli także członkowie Klubu Seniora w Lekowie, co miało na celu budowanie więzi między pokoleniami i przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego.

3.6. Grupy terapeutyczne *Uzależnienie i współuzależnienie w ujęciu rodziny jako systemu*

Wraz z rozpoczęciem roku szkolnego 2013/2014 w Zespole Szkół w Bierzwnicy oraz Zespole Szkół im. Ziemi Świdwińskiej w Lekowie zainicjowano działania skierowane do dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem uzależnień. W obu placówkach realizowane są grupy terapeutyczne (2 grupy po 9 osób, łącznie 18 osób), w ramach których prowadzone są działania pomocowe. Terapia ma na celu dostarczenie podstawowej wiedzy z zakresu uzależnień i współuzależnień, zapobieganie wadliwej adaptacji młodzieży do warunków życia i wymagań otoczenia, korygowanie zaburzeń związanych z alkoholizowaniem się osób z najbliższego środowiska, rozwój zasobów uczestników, a także poprawę społecznego i emocjonalnego funkcjonowania dzieci i młodzieży. W ramach tej formy pomocy w 2013 roku przeprowadzono następujące działania:

- we wrześniu odbyły się spotkania pomiędzy specjalistą terapii uzależnień a dyrektorem ZS w Bierzwnicy (09.09.2013) oraz dyrektorem ZS w Lekowie i pedagogiem szkolnym (12.09.2013), służące ustaleniu harmonogramu spotkań i wyznaczeniu osób uczestniczących w terapii. W ZS w Bierzwnicy odbyły się terapia grupowa (x1) oraz terapia indywidualna (x1), a w ZS w Lekowie przeprowadzono spotkanie organizacyjne z rodzicami uczniów uczestniczących w terapii (omówiono plan zajęć, funkcjonowanie grupy z uwzględnieniem roli rodziców oraz zebrano deklaracje uczestnictwa),
- w październiku w obu szkołach prowadzono wszystkie przewidziane formy wsparcia. W ZS w Bierzwnicy odbyły się zajęcia grupowe (x2), terapia indywidualna (x2), konsultacje

dla rodziców (x1) oraz spotkanie z dyrektorem szkoły (x1). W ZS w Lekowie przeprowadzono: zajęcia grupowe (x2), zajęcia indywidualne (x2), spotkanie z dyrektorem szkoły (x1), konsultacje z pedagogiem (x2) oraz konsultacje z nauczycielem-wychowawcą (x1),

- w listopadzie w ZS w Bierzwnicy prowadzono terapię indywidualną (x2), konsultację dla rodziców (x1) oraz konsultację dla wychowawcy (x1). W ZS w Lekowie zrealizowano zajęcia grupowe "Porady dla bliskich osób uzależnionych, procedury leczenia" (x1), terapię indywidualną (x2) oraz konsultacje z wychowawcą (x1);

3.7. Dostęp do bezpłatnych zajęć na świetlicach wiejskich

???

4. Działania dotyczące celu 4.: Dążenie do reintegracji rodziny- poprzez poprawę sytuacji rodzinnej umożliwiającej powrót dziecka do rodziny naturalnej i do aktywnego uczestnictwa w życiu danego środowiska społecznego.

?? nie wiem, czy mamy osoby umieszczone poza rodziną- na tej podstawie można wypełnić ten punkt

- świadczenie pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wychowaniu i opiece nad dziećmi w przezwyciężaniu problemów stanowiących przyczynę umieszczenia dziecka poza rodziną

- pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej (wsparcie asystenta rodziny)

4.1. Partnerstwo Lokalne Gminy Świdwin

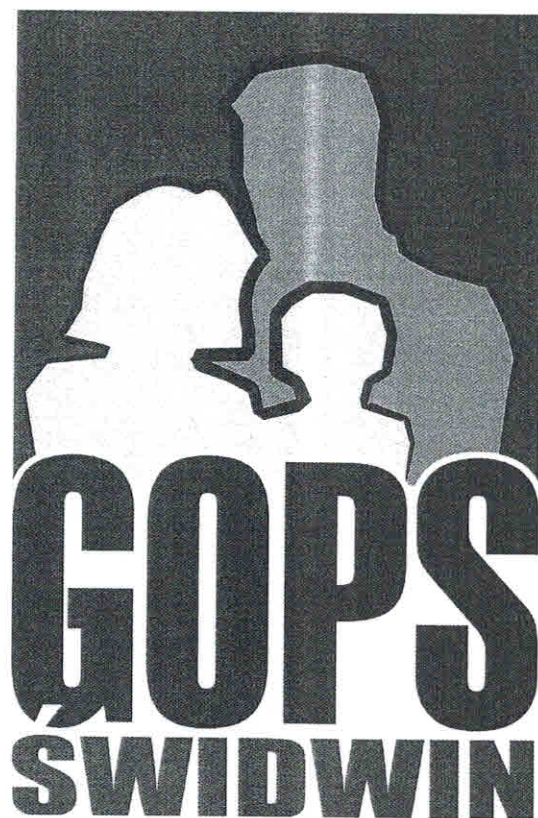
Partnerstwo Lokalne Gminy Świdwin jest nieformalną siecią współpracy pomiędzy Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Świdwinie, a innymi organizacjami i instytucjami z terenu gminy (ZS w Lekowie, Szkołą Filialną w Oparznie, ZS w Bierzwnicy, Stowarzyszeniem Wsi Ząbrowo oraz OSP w Lekowie). Partnerstwo zostało zawiązane 25 listopada, za główny cel obierając zintegrowanie działań instytucji, stowarzyszeń i innych organizacji pozarządowych, parafii, samorządu lokalnego, przedsiębiorców oraz innych podmiotów działających na rzecz rozwoju społeczności lokalnej poprzez:

- a) wzajemne wspieranie w rozwiązywaniu problemów społecznych,
- b) zachęcanie do działania organizacji społecznych,
- c) animowanie do współdziałania różnych grup społecznych,
- d) wspieranie lokalnych inicjatyw obywatelskich,
- e) przygotowanie i realizowanie wspólnej polityki przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu,
- f) wspieranie rozwoju społecznego,
- g) przygotowywanie i realizowanie wspólnych projektów na rzecz poprawy jakości życia,
- h) tworzenie zasobów informacji o inicjatywach społecznych oraz ich rozpowszechnianie
- i) wymianę informacji i doświadczeń oraz zwiększenie świadomości, wiedzy i akceptacji społecznej dla realizowanych przedsięwzięć

W 2013 roku Partnerzy przygotowali w sumie 3 wnioski konkursowe, a na pierwszy kwartał 2014 roku planowane jest wybranie zarządu, ogłoszenie konkursu na logotyp Partnerstwa, utworzenie profilu sieci współpracy na portalu społecznościowym oraz poszerzenie sieci współpracy o kolejnego członka- Środowiskowy Dom Samopomocy w Kłępczewie. Równocześnie, Partnerzy stawiają sobie za cel promocję wolontariatu jako innowacyjną formę aktywizacji społecznej- został przygotowany projekt konkursowy *Nauka, zabawa i wypoczynek jako aktywne formy integracji*, w ramach którego każdy z Partnerów będzie nieodpłatnie świadczyć usługi na rzecz społeczności lokalnej (w tym rodzin).

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

***Programu Aktywności Lokalnej Gminy Świdwin
na lata 2008-2015
za rok 2013***

WSTĘP

Niniejsze sprawozdanie obejmuje działania, podjęte w 2013 roku przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie, mające na celu realizację założeń Programu Aktywności Lokalnej Gminy Świdwin na lata 2008-2015.

Program został przyjęty Uchwałą nr XIX/147/09 Rady Gminy w Świdwinie z dnia 12 lutego 2009 roku, a jego podstawowym celem jest *zwiększenie aktywności mieszkańców gminy, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym we wszystkich obszarach życia społecznego, w tym także rynku pracy oraz zwiększenie ich potencjału rozwojowego*. Cele szczegółowe Programu to:

- a) zwiększenie wiedzy na temat potrzeb i problemów grup i społeczności,
- b) —zapobieganie marginalizacji osób i grup poprzez wyrównywanie szans dla grup marginalizowanych, m.in. osób niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, młodzieży, która wcześniej zakończyła edukację, czy też była wychowywana poza rodziną biologiczną, osób starszych,
- c) zmniejszanie obszarów wykluczenia społecznego,
- d) wypracowanie modelu działań środowiskowych, opartych na współdziałaniu różnych instytucji i organizacji oraz mieszkańców,
- e) prowadzenie działań o charakterze informacyjnym, edukacyjnym, aktywizującym i integracyjnym,
- f) zwiększanie aktywności mieszkańców oraz ich świadomości obywatelskiej,
- g) zwiększenie kompetencji społecznych i zawodowych, w szczególności w przypadku osób pozostających poza rynkiem pracy,
- h) promowanie postaw prospołecznych.

Za realizację Programu Aktywności Lokalnej są odpowiedzialne: **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie**, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie, Dom Pomocy Społecznej w Modrzewcu, Placówka opiekuńczo- wychowawcza: dom dziecka w Świdwinie, Wydział Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Świdwinie, Caritas, Powiatowy Urząd Pracy w Świdwinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie, Komenda Powiatowa Policji w Świdwinie, a także osoby i firmy prywatne, jednostki organizacyjne stowarzyszenia oraz media.

DZIAŁANIA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŚWIDWINIE

GOPS w Świdwinie angażuje się w działania na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej. W 2013 roku był liderem bądź partnerem wielu akcji oraz inicjatyw, mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców Gminy Świdwin, zwiększenie ich zaangażowania w działalność środowiskową, a także rozwijanie ich zasobów, w tym w sferze osobistej i w obszarze kwalifikacji zawodowych.

Realizacja programu opiera się o następujące działania (w nawiasach skrótowo przedstawiono inicjatywy Ośrodka, służące realizacji konkretnego działania- zostały one omówione w dalszej części sprawozdania):

- systematyczne badanie potrzeb i problemów grup oraz społeczności, ze szczególnym uwzględnieniem środowisk, zagrożonych wykluczeniem społecznym (środowiskowa praca socjalna)
- wyszukiwanie i wspieranie lokalnych liderów (Partnerstwo Lokalne Gminy Świdwin)
- budowanie lokalnego partnerstwa (Partnerstwo Lokalne Gminy Świdwin)
- organizowanie spotkań z grupami docelowymi, w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym (Kluby Seniora, Kampania społeczna *Czas na rodzinę*, Grupy terapeutyczne *Uzależnienie i współuzależnienie w ujęciu rodziny jako systemu*, Współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy *Razem Łatwiej* w Kłępczewie)
- organizowanie edukacji społecznej i obywatelskiej (Kampania społeczna *Czas na rodzinę*, współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy *Razem Łatwiej* w Kłępczewie)
- umożliwianie dostępu do informacji i konsultacji oraz tworzenie nowych punktów dostosowanych do potrzeb mieszkańców (środowiskowa praca socjalna- punkty pracy socjalnej, zwiększenie dostępu do wsparcia specjalistycznego- psycholog, terapeuta rodzin, prawnik),
- inicjowanie ruchów samopomocowych i obywatelskich (Kluby Seniora, Partnerstwo Lokalne Gminy Świdwin)
- promowanie i organizacja wolontariatu (Partnerstwo Lokalne Gminy Świdwin- wniosek konkursowy *Nauka, zabawa i wypoczynek jako aktywne formy integracji*),
- wspieranie lokalnych inicjatyw (Partnerstwo Lokalne Gminy Świdwin, zwiększenie dostępu do wsparcia specjalistycznego- pośrednictwo w kontaktach z innymi instytucjami, np. LGD Powiatu Świdwińskiego)
- organizowanie treningów umiejętności i kompetencji społecznych (Współpraca ze Środowis-

kowym Domem Samopomocy *Razem łatwiej* w Kłępczewie)

- rzecznictwo interesów osób i grup defaworyzowanych (środowiskowa praca socjalna, Asystentura Rodzin)
- organizowanie dla nich (grup marginalizowanych) wsparcia indywidualnego i grupowego w zakresie wzrostu kompetencji życiowych i umiejętności zawodowych, umożliwiających powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy (Asystentura Rodziny, zwiększenie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, projekt *Buduję przyszłość poprzez aktywizację i wiedzę*),
- organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym (kampania społeczna *Czas na rodzinę*, festyn *Pożegnanie lata*, współpraca z ŚDS, Partnerstwo Lokalne Gminy Świdwin)

Realizacja programu opiera się na zastosowaniu trzech metod: instrumentów aktywnej integracji, środowiskowej pracy socjalnej oraz działań środowiskowych. W oparciu o to kryterium podziału, w kolejnych częściach rozdziału szczegółowo zaprezentowane zostały kampanie, akcje społeczne i inne formy pomocy zainicjowane przez Ośrodek bądź takie, w których GOPS występował w charakterze partnera.

1. Instrumenty aktywnej integracji

W roku 2013 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie kontynuował realizację projektu systemowego współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Kapitał Ludzki **Priorytet VII** Promocja integracji społecznej, **Działanie 7.1** Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji, **Poddziałanie 7.1.1** Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej pn. Buduję przyszłość poprzez aktywizację i wiedzę”.

Projekt realizowany był w okresie do 01.01.2013r. - 31.12.2013r.

Celem głównym projektu było zwiększenie szans na zatrudnienie i podniesienie kompetencji społecznych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu Gminy Świdwin.

Cele szczegółowe:

- 1) zwiększenie kompetencji interpersonalnych, społecznych, komunikacji oraz podniesienie samooceny, wiary w siebie i w umiejętności w zakresie radzenia sobie z trudnościami dnia codziennego, ograniczenie skutków długotrwałego bezrobocia poprzez wsparcie psychologiczne indywidualne oraz grupowe oraz wsparcie doradcy zawodowego;
- 2) przygotowanie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do wejścia lub powrotu na rynek pracy;
- 3) przeciwdziałanie stereotypowemu podejściu do roli kobiet i mężczyzn, kształtowanie poczucia odpowiedzialności i obowiązkowości.

Budżet projektu w 2013 roku to **146 243,12 zł**, z czego kwota dofinansowania ze środków unijnych to **131 235,42 zł**. Pozostała kwota tj. **15 007,70 zł** to wkład własny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdwinie w formie zasiłków i pomocy w naturze dla uczestników projektu.

Rekrutacja uczestników odbywała się od sierpnia 2012r. i została podzielona na trzy etapy tj.:

I etap - podanie do wiadomości publicznej informacji o realizowanym projekcie i możliwości wzięcia w nim udziału – powyższe informacje były umieszczone na tablicy ogłoszeń w siedzibie ośrodka oraz zostały wysłane do wszystkich radnych i sołectw na terenie Gminy Świdwin,

II etap – wypełnienie i złożenie przez osoby chętne do udziału w projekcie formularza rekrutacyjnego oraz Indywidualnej Karty Punktacji,

III etap – analiza złożonych dokumentów, która została przeprowadzona przez zespół pracowników socjalnych, którzy prowadząc pracę socjalną z rodzinami na wyznaczonym rejonie pracy najlepiej orientowali się, kto wymaga wsparcia poprzez uczestnictwo w projekcie (przyznanie max. 50 pkt).

Spośród 37 osób, które złożyły wymagane dokumenty pracownicy socjalni wytypowali 10 potencjalnych uczestników projektu oraz 5 osób na listę rezerwową.

W ramach realizacji w/w projektu w roku 2013 działaniami objęto 9 kobiet i 1 mężczyznę, w tym 1 kobieta posiada czasowe orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Są to osoby z terenu gminy Świdwin zagrożone wykluczeniem społecznym, korzystające z pomocy społecznej, które jednocześnie nie pracują i są w wieku aktywności zawodowej.

W dniu 11 grudnia 2012r. odbyło się spotkanie informacyjne z uczestnikami projektu, na którym kierownik ośrodka zapoznała uczestników z regulaminem uczestnictwa w projekcie oraz przedstawiła ogólny zarys wszystkich działań realizowanych na rzecz uczestników projektu. Na koniec spotkania wszystkie osoby podpisały deklarację uczestnictwa w projekcie oraz inne wymagane dokumenty oraz wspólnie i jednogłośnie wybrali kurs zawodowy tj. kurs „Nowoczesny handlowiec – sprzedawca z obsługą komputera, kasy fiskalnej i minimum sanitarnym”.

Zgodnie z założeniami projektu tj. w odniesieniu do osiągnięcia celu głównego projektu oraz celów szczegółowych uczestnicy projektu zostali objęci następującymi działaniami, które zostały ujęte w cztery zadania:

Zadanie 1. Aktywna Integracja. W jego obrębie podjęto działania na rzecz uczestników projektu składające się z kilku etapów:

Etap I to *warsztaty psychologiczne* dotyczące umiejętności interpersonalnych obejmujące tematykę komunikacji, asertywności, rozwiązywania sytuacji konfliktowych, radzenia sobie ze stresem, a także postaw i ról rodzicielskich. Następnie było przeprowadzone *poradnictwo psychologiczne* w formie indywidualnych spotkań z psychologiem.

Etap II to *warsztaty doradztwa zawodowego* związane z aktywnymi metodami poszukiwania pracy. Następnie było przeprowadzone *poradnictwo zawodowe* w zakresie indywidualnych spotkań z doradcą zawodowym.

Etap III to *Kurs zawodowy – „Nowoczesny sprzedawca – handlowiec, z obsługą komputera, kasy fiskalnej i minimum sanitarnym”*- 120 godz., który obejmował zagadnienia z zakresu;

- Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w nowoczesnym handlu detalicznym i sieciowym;
- Zasady GHP/GMP oraz system HACCP (minimum sanitarne);
- Psychologiczne aspekty pracy w handlu – profesjonalna obsługa klienta;
- Pracownik handlu – cechy, predyspozycje, przygotowanie zawodowe sukcesem pracy;

- Organizacja i techniki sprzedaży, podstawy marketingu;
- Dokumentacja handlowa i magazynowa, elementy towaroznawstwa;
- Podstawy prawne w handlu: elementy prawa cywilnego (rękojmia, gwarancja), prawa konsumenta, elementy prawa pracy;
- Standardy pracy w handlu;
- Rozpoznawanie autentyczności znaków pieniężnych;
- Obsługa kas fiskalnych;
- Komputerowe wspomaganie pracy handlowca.

Etap IV to *Warsztaty komputerowe pn. „Internet jako narzędzie skutecznego poszukiwania pracy”* – 12 godz., które obejmowały zagadnienia z zakresu:

- Podstawy obsługi komputera
- Co to jest Internet i jak poruszać się po stronach WWW
- Jak wykorzystywać sieć w poszukiwaniu pracy
- Zasady korzystania z portali z ofertami pracy
- Zakładanie poczty elektronicznej i poprawne wysyłanie e-maili w odpowiedzi na ogłoszenie o pracę.

W ramach powyższych działań z Aktywnej Integracji został osiągnięty cel główny i cele szczegółowe poprzez:

- a) zakończenie udziału w projekcie zgodnie z zawartymi kontraktami socjalnymi przez 10 uczestników projektu;
- b) wydanie certyfikatów/zaświadczeń dla każdego z 10 uczestników o ukończeniu warsztatów/kursu tj.:
 - Kursu z zakresu rozwoju osobistego tj. warsztaty z psychologiem oraz warsztaty z doradcą zawodowym;
 - Kursu „Nowoczesny sprzedawca – handlowiec z obsługą komputera, kasy fiskalnej oraz minimum sanitarnym”;
 - Warsztaty komputerowe pn. „Internet jako narzędzie skutecznego poszukiwania pracy”;
- c) wydanie pisemnej opinii o każdym uczestniku projektu od psychologa – 10 szt.;

d) wydanie pisemnej opinii o każdym uczestniku projektu od doradcy zawodowego – 10 szt.

Zadanie 2. Praca socjalna realizowana poprzez kontrakty socjalne. Z każdym uczestnikiem projektu (9K i 1M) zawarty został kontrakt socjalny określający działania podejmowane przez pracownika socjalnego jak i osobę biorącą udział w projekcie zmierzające do poprawy jej sytuacji życiowej. W ramach świadczonej pracy socjalnej trzech pracowników socjalnych przeprowadziło ogółem 60 wizyt w środowisku uczestników projektu tj. 6 wizyt u każdego uczestnika projektu. Zadaniem pracowników socjalnych było m.in. udział w rekrutacji do projektu, utrzymywanie stałego kontaktu z uczestnikami projektu biorącymi udział w działaniach programowych, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, zawieranie kontraktów socjalnych, ustalanie indywidualnych ścieżek reintegracji z uczestnikami projektu, motywowanie do systematycznego udziału w kursach/warsztatach, udzielanie pomocy uczestnikom projektu w drodze do usamodzielnienia się, pomoc w eliminowaniu przeszkód napotykanym przez te osoby i ich otoczenie, wspieranie do powrotu do zatrudnienia, pobudzanie do aktywności społecznej i zawodowej.

Zadanie 3. Zasiłki i pomoc w naturze. W ramach projektu wszyscy uczestnicy objęci zostali wsparciem dochodowym w postaci świadczeń pieniężnych wypłacanych na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej w formie zasiłków celowych bądź specjalnych zasiłków celowych, które zostały przeznaczone m.in. na pokrycie kosztów dojazdu na szkolenia/warsztaty. Ogółem zostało wypłaconych 60 zasiłków celowych (po 6 świadczeń dla jednego uczestnika) na kwotę 15.007,70 zł – co odzwierciedlają listy wypłat zasiłków oraz wydane decyzje administracyjne przyznające świadczenie.

Zadanie 4. Działanie o charakterze środowiskowym –w ramach tego działania zostały zorganizowane imprezy, wyjazdy dla uczestników projektu wraz z otoczeniem tj.:

- Wyjazd integracyjny dla uczestników z najbliższym otoczeniem do ośrodka wczasowego „KUSY DWÓR” w Czaplinku w którym udział wzięło 10 uczestników projektu z rodzinami oraz pracownicy obsługujący projekt – ogółem 54 osoby). Powyższy wyjazd miał na celu integrowanie się całych rodzin, wspólne spędzanie czasu rodziców z dziećmi poprzez różnego rodzaju zabawy oraz atrakcje, które oferował nam ośrodek wczasowy. Na zakończenie całonocnego pobytu zorganizowane było wielkie grillowanie z przepyszny i różnorodnym jedzeniem. Po całodziennym „szaleństwie” rodzice i dzieci mimo zmęczenia wracali do domów radośni i z uśmiechem na twarzach;

- Wyjazd integracyjny dla uczestników projektu do ośrodka rehabilitacyjno - „GEOVITA” w Dąbkach, który miał na celu, aby każdy uczestnik zrobił wyłącznie coś dla siebie zapominając o trudach życia codziennego, czyli odprężył się i zrelaksował korzystając z zabiegów SPA oraz ze strefy SPA: basen ze zjeżdżalnią zewnętrzną, brodzikiem, masażerami podwodnymi itp. Wieczorem przygotowana została uroczysta kolacja, która zakończyła się wspólną zabawą taneczną. Udział w wyjeździe integracyjnym wzięło: 18 osób tj. uczestnicy projektu oraz pracownicy ośrodka pomocy społecznej;

- Udział w turnieju o „Szablę Wójta” 6 lipca 2013r. w Rogalinie, w którym czynny udział brali uczestnicy projektu z rodzinami oraz pracownicy ośrodka tj. razem około 40 osób. Uczestnicy projektu mieli za zadanie m.in. przystrojenie stołu i obsługę biesiadników itp. Celem tego działania była integracja uczestników projektu, lepsze działanie w grupie, podniesienie kompetencji i umiejętności społecznych ze zwróceniem uwagi na aspekt motywacyjny, umiejętności radzenia sobie ze stresem, komunikacji, pracy zespołowej itp. Podczas trwającego turnieju zorganizowane były różnego rodzaju gry i zabawy oraz nauka tańca „ZUMBA” dla wszystkich chętnych dzieci oraz dorosłych. Dla osób, które brały udział w zabawach były wręczane nagrody i upominki. Każdemu z uczestników projektu zostały także wręczone upominki w postaci książek o różnej tematyce. Wszystkie nagrody były zakupione przez GOPS Świdwin w ramach realizowanego projektu. Na zakończenie imprezy zorganizowane było wspólne grillowanie dla uczestników projektu oraz pracowników ośrodka pomocy społecznej.

- Udział w Dożynkach Powiatowych w Lekowie na którym GOPS Świdwin miał swoje małe stoisko. Czynny udział w dożynkach wzięli uczestnicy projektu z otoczeniem oraz pracownicy ops – około 35 osób. Uczestnicy projektu wraz z pracownikami ośrodka rozdawali społeczności lokalnej ulotki informacyjne o kontynuowaniu projektu systemowego w 2014r. jak również o działalności ośrodka. Wielką atrakcją cieszyło się barwne malowanie twarzy dzieciom oraz częstowanie najmłodszych cukierkami przez sympatyczną postać bajkową smoka „GOPSIKA”;

- Bezpłatne poradnictwo prawne, które było udzielane dla Beneficjentów projektu i ich najbliższego otoczenia - mieszkańców. Zakres pomocy prawnej to m.in.: udzielanie konsultacji i porad prawnych z zakresu prawa rodzinnego, prawa pracy, prawa cywilnego, prawa ubezpieczeń społecznych itp.; przygotowywanie pism, umów, pozwów; pomoc w merytorycznej interpretacji przepisów; pomoc prawna w zakresie przeciwdziałania

przemocy w rodzinie, pomoc w interwencji kryzysowej. W ramach udzielanych porad prawnych 15 osób skorzystało z tej formy pomocy. Na uwagę zasługuje fakt, iż mimo zakończenia okresu udzielania bezpłatnych porad prawnych, kancelaria radcy prawnego udzieliła dodatkowo 2 bezpłatnych porad tj. w ramach dobrej współpracy.

- Warsztaty „Być rodzicem” czyli „Dziecko to też człowiek” prowadzone przez terapeutę rodzinnego – 2 godz., które zawierały elementy dot. m.in. umiejętności i kompetencji niezbędnych w budowaniu relacji rodzicielskich; podstawy rodzicielskie, jako wynik umiejętności nawiązania skutecznych relacji wynikających z zasad komunikowania się; stereotypy zaburzające relacje człowiek – człowiek, w tym próba obalenia stereotypu „Bezstresowe dzieciństwo”; elementy treningu w zakresie wnioskowania moralnego: jak uczyć właściwej hierarchii wartości, sprawiedliwości, jak uczyć liczenia się z prawami innych ludzi itp. Na zakończenie warsztatów zostały przekazane uczestnikom zaświadczenia potwierdzające ich ukończenie – 10 szt.

osiągnięli
Dzięki powyższym działaniom uczestnicy projektu nabyli/osiągnęli m.in.:

- wzrost umiejętności pozytywnego myślenia i znajomości swoich mocnych i słabych stron;
- umiejętność samodzielnego podejmowania decyzji;
- wzrost aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym;
- wzrost samooceny;
- nabyli nowe atrakcyjne na rynku pracy kwalifikacje;
- nabyli umiejętność poruszania się po rynku pracy itp.

Warto zwrócić uwagę na fakt, że dzięki udziałowi w projekcie spośród 10 uczestników pięć osób podjęło pracę (praca na czas określony, staże/prace interwencyjne). Pozostali beneficjenci aktywnie poszukują pracy, mają silną motywację i chęć zmiany swojej sytuacji życiowej. Zdobyte kwalifikacje zostały potwierdzone wydanymi zaświadczeniami. Beneficjenci otrzymali wsparcie finansowe ze środków własnych Gminy Świdwin w postaci zasiłków celowych. Przez cały czas trwania projektu beneficjenci wywiązywali się z postanowień zawartych w kontraktach socjalnych i współpracowali z pracownikami socjalnymi na rzecz osiągnięcia celów kontraktu.

Personel zaangażowany w realizację projektu stanowił 7 osób tj.: kierownik ops, który sprawuje nadzór merytoryczny w projekcie, koordynator projektu, 3 pracowników socjalnych, księgowa – są

to pracownicy ops, którzy za dodatkowe zadania przy realizacji projektu otrzymywali wynagrodzenie w formie dodatku specjalnego/części wynagrodzenia oraz 1 pracownik administracyjny, który jest zatrudniony na umowę o pracę, a którego wynagrodzenie jest finansowane w ramach środków unijnych.

2. Środowiskowa praca socjalna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie w 2013 roku przeprowadził szereg działań z zakresu środowiskowej pracy socjalnej.

W ramach metody indywidualnego przypadku podejmowane były następujące działania:

- zasiłki stałe – 75 wywiadów
- zasiłki celowe – 393 wywiadów
- zasiłki okresowe – 492 wywiadów
- zdarzenie losowe – 2 wnioski/ wywiad
- usługi opiekuńcze – 16 wniosków / wywiadów
- dożywianie dzieci – 120 wywiady
- ubezpieczenie zdrowotne – 7 wywiady
- zapewnienie schronienia – dla 4 osób
- wywiady kierujące do ŚDS w Kłęczewie – 15 osoby
- wywiady do świadczeń rodzinnych – 18 wywiadów i funduszu alimentacyjnego
- wywiady do innych jednostek (cz. II i karty informacyjne) – 19
- wywiady kierujące do CIS - 5

Wszystkie rodziny i osoby zgłaszające się o pomoc jak również osoby i rodziny, których sytuacja życiowa tego wymaga objęte są pomocą w formie pracy socjalnej. Jednym z elementów pracy socjalnej jest zawieranie kontraktów socjalnych „będących pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny” - (art. 6 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.).

W 2013 roku zawarto 7 kontraktów socjalnych a także 31 deklaracji współpracy. Kontrakt socjalny dotyczył osób bezrobotnych i miał na celu pobudzenie ich aktywności w poszukiwaniu zatrudnienia, poprawy funkcjonowania w środowisku czy zwiększeniu kompetencji wychowawczo-opiekuńczych.

Dużym wyzwaniem dla pracownika socjalnego z I rejonu była praca z rodziną będącą w kryzysie spowodowanym bezradnością klientki w gospodarowaniu środkami finansowymi co w efekcie

doprowadziło do wielu problemów zarówno psychicznych jak i utracie części dorobku rodziny. Uporządkowanie spraw związanych z zadłużeniem i płatnościami bieżącymi, sporządzenie szczegółowego planu, nadzór nad jego wykonaniem spowodowało, że rodzina wyszła z kryzysu. Należy podkreślić, że dużym wsparciem była pomoc finansowa i organizacyjna środowiska lokalnego i Wójta Gminy.

Od ponad 10 lat pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku zajmują się pozyskiwaniem i wypożyczaniem sprzętu rehabilitacyjnego (kule, wózki inwalidzkie, chłodziaki i łóżko) dla klientów ośrodka. Sprzęt ten jest nieodpłatnie wypożyczany osobom potrzebującym z terenu naszej gminy. W okresie od lipca do końca grudnia 2013 roku z tej formy pomocy skorzystało sześć osób. Na dzień 31.12.2013 roku Ośrodek dysponował 2 wózkami inwalidzkimi i 1 chłodziakiem natomiast 1 łóżko, 2 kule łokciowe, 2 chodziki i 2 wózki były w użyciu. W miesiącach listopad i grudzień pracownik socjalny zorganizował zbiórkę odzieży używanej dla podopiecznych ośrodka i przekazał ją dla dziewięciu rodzin.

W miesiącu lipcu i sierpniu pracownicy socjalni pośredniczyli przy przekazaniu niezbędnych mebli dla 5 rodzin (wersalka, ława i meblościanka oraz fotele, biurko).

W 2013 roku w utworzone zostały 4 punkty pracy socjalnej – w Oparznie, Bierzwnicy, Lekowie i Klępczewie gdzie w głównej mierze udzielaliśmy porad socjalnych. Ogółem w punktach i w trakcie pobytu w środowiskach udzielono 322 porad, w tym:

- 78 porad dotyczących możliwości uzyskania pomocy finansowej
- 40 porad dotyczących uzyskania świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych
- 30 porad dotyczących możliwości uregulowania zadłużeń za wodę, energię itp.
- 21 porad dotyczących pomocy w sporządzaniu wniosków do Powiatowego Zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności
- 23 porady dotyczące możliwości uzyskania renty / emerytury
- 19 porad dotyczących metod i form aktywnego poszukiwania pracy w tym dotyczące działania CIS
- 36 porad w formie pomocy w pisaniu pism dla różnych instytucji i do sądu
- 55 porad dotyczących metod i form aktywnego poszukiwania pracy
- 14 porad w formie pomocy w pisaniu wniosków o alimenty

- 61 porad w formie wskazania gdzie są wolne miejsca pracy – prace sezonowe

Przy GOPS w Świdwinie funkcjonuje Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Świdwinie, który został powołany w 2011r.

W Zespole funkcję przewodniczącej pełni pracownik socjalny- Ewa Kretowicz, ponadto w skład Zespołu wchodzi: Wioleta Żubert – sekretarz GKRPA w Świdwinie, Monika Makowska – pedagog z Zespołu Szkół w Bierzwnicy, Monika Blutka i Bożena Gremblewska - kuratorzy sądowi , Anna Witek – przedstawiciel służby zdrowia, Sylwester Wojtan – policjant dzielnicowy.

Zadaniem Zespołu jest podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Pracując w Zespole Interdyscyplinarnym najczęściej pracuje się z całą rodziną, w której występuje problem przemocy domowej. W rodzinach, w których występuje problem przemocy objęto pomocą w formie poradnictwa, prowadzonego przez osoby zaangażowane w pracę z rodziną (pracownik socjalny, policjant dzielnicowy, kurator, pedagog szkolny, członkowie GKRPA). Środowiska zagrożone problemem przemocy w rodzinie są monitorowane – 1 raz w miesiącu (lub częściej w zależności od sytuacji), udzielane jest wsparcie według potrzeb indywidualnych rodziny (w sumie było to 50 wizyt monitorujących sytuację rodziny).

W 2013r Gminny Zespół Interdyscyplinarny prowadził postępowania 18 Niebieskich Kart, 8 postępowań zamknięto w 2013roku. 15 Niebieskich Kart założyli funkcjonariusz Komendy Powiatowej Policji w Świdwinie , 3 pracownicy socjalni GOPS w Świdwinie.

Pracownicy socjalni aktywnie angażują się w inne działania i inicjatywy Ośrodka, m.in. organizację spotkań z Klubami Seniora, kampanię społeczną *Czas na rodzinę*, festyn *Pożegnanie lata, powitanie jesieni*, projekt *Buduję przyszłość poprzez aktywizację i wiedzę*, dystrybucję żywności i inne.

3. Działania środowiskowe

To tej kategorii zaliczają się pozostałe, nie wymienione wcześniej działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdwinie, ukierunkowane na aktywizację społeczności lokalnej. W roku 2013 były to:

3.1. Asystentura Rodziny

10 maja 2013 roku został powołany Zespół ds. Asysty Rodzinnej, w skład którego wchodzi: Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdwinie, psycholog, terapeuta rodzin, pracownicy socjalni, asystent rodziny, a także inni zaproszeni goście (pedagodzy, kuratorzy, przedstawiciele policji i innych instytucji). Celem zespołu jest wzmocnienie i koordynacja działań służb zaangażowanych w niesienie pomocy rodzinom borykającym się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Wytypowanym (na podstawie arkuszy oceny sytuacji rodziny, wywiadów środowiskowych, danych ze szkół itp.) rodzinom zostaje przydzielony Asystent, który ma na celu udzielenia wsparcia w powrocie do prawidłowego funkcjonowania (praca nad relacjami rodzic-dziecko, pełnieniem ról społecznych i wychowawczych, ćwiczeniem zaradności i samodzielności). W 2013 roku Asystent współpracował z 12 rodzinami (5 zakończonych- z czego w 1 przypadku Asystenturę zakończono z powodu braku współpracy ze strony rodziny, pozostałe 4- ze względu na osiągnięcie celu, 7 kontynuowanych w 2014).

3.2. Kluby Seniora

Jednym z najistotniejszych problemów, przed jakim stoi nie tylko Polska, ale cała Unia Europejska, jest starzenie się społeczeństwa. Według danych, przedstawionych w *Rządowym Programie na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2012-2013*, z powodu niskiego wskaźnika urodzeń oraz wydłużającej się jakości życia, średnia wieku w Polsce podniesie się z 38 lat (2010) do 47,9 lat (2035). Niesie to konieczność planowania i wdrażania działań, ukierunkowanych na osoby starsze- zwłaszcza na umożliwienie im udziału w życiu społecznym oraz poprawę jakości życia.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie rozumie potrzebę realizacji programów skierowanych do osób starszych oraz znaczenie społecznej integracji seniorów. 1518 osób zamieszkujących Gminę Świdwin ukończyło 55 lat. Wśród seniorów przeważają kobiety

(823 przy 695 mężczyznach), dodatkowo znaczna część seniorów jest samotna, zdana wyłącznie na siebie lub na życzliwość mieszkańców. W wielu przypadkach- nawet jeśli nie są to osoby samotne- nie mogą skorzystać z żadnej formy zajęć, dedykowanej seniorom. Pierwszym ograniczeniem jest powszechne przekonanie, że bez unijnej dotacji nie da się zorganizować żadnych interesujących działań, czego efektem są sporadyczne akcje, skierowane do osób w podeszłym wieku. Drugi problem stanowi kwestia mobilności osób starszych- większość z nich (ze względów zdrowotnych, ekonomicznych lub organizacyjnych) nie może sobie pozwolić na dojazdy do Świdwina, gdzie odbywa się większość z nielicznych działań skierowanych do seniorów (m.in. Uniwersytet Trzeciego Wieku przy zamku w Świdwinie).

W celu aktywizacji społecznej mieszkańców Gminy Świdwin, GOPS w Świdwinie przeprowadził szereg działań w wybranych miejscowościach. Zdecydowano się na wybór czterech wsi, w których zamieszkuje największa liczba seniorów: Bierzwnicy (91 kobiet, 60 mężczyzn), Klępczewa (78 kobiet, 64 mężczyzn), Lekowa (75 kobiet, 63 mężczyzn) oraz Smardzka (78 kobiet, 63 mężczyzn). W każdej z nich odbyły się spotkania informacyjne, służące rozpoznaniu potrzeb osób starszych i inicjowaniu działań społecznościowych. Łącznie, w 8 spotkaniach, które odbyły się na przestrzeni od 20 maja do 28 listopada 2013 roku, wzięło udział 87 osób.

Dodatkowo, 18 osób z Lekowa oraz Klępczewa zgłosiło się do udziału w projekcie *You can dance dla seniorów- kurs tańca towarzyskiego*, a przy GOPS w Świdwinie powstał punkt, w którym Kluby Seniora, stowarzyszenia oraz osoby indywidualne mogą zdobyć informacje na temat pojawiających się konkursów dotacyjnych, a także skorzystać z pomocy przy tworzeniu wniosków konkursowych. Zainicjowano także współpracę pomiędzy Klubem Seniora w Klępczewie, a Środowiskowym Domem Samopomocy w tej miejscowości- kilkoro z osób starszych zaoferowało swoje wsparcie dla osób niepełnosprawnych na zasadzie wolontariatu. GOPS w Świdwinie we współpracy z Zespołem Szkół w Lekowie oraz świetlicą wiejską w Lekowie przygotował wniosek konkursowy w ramach projektu *Pożyteczne ferie 2014*, który jest ukierunkowany na integrację międzypokoleniową osób starszych i dzieci oraz młodzieży szkolnej.

3.3. Partnerstwo Lokalne Gminy Świdwin

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie priorytetowo traktuje współpracę z innymi podmiotami, mającą prowadzić do aktywizacji lokalnej. W marcu 2013 roku Ośrodek wystąpił do ROPS w Szczecinie z prośbą o realizację cyklu spotkań doradczych Partnerstwo w czterech krokach.

Do udziału w inicjatywie zaproszono przedstawicieli lokalnych władz, organizacji pozarządowych, szkół oraz przedsiębiorców. 25 listopada 2013 oficjalnie zawiązano **Partnerstwo Lokalne Gminy Świdwin**, będące siecią współpracy pomiędzy GOPS w Świdwinie, ZS w Lekowie, Szkołą Filialną w Oparznie, ZS w Bierzwnicy, Stowarzyszeniem Wsi Ząbrowo oraz OSP w Lekowie. Za główny cel Partnerstwa uznano zintegrowanie działań instytucji, stowarzyszeń i innych organizacji pozarządowych, parafii, samorządu lokalnego, przedsiębiorców oraz innych podmiotów działających na rzecz rozwoju społeczności lokalnej poprzez:

- a) wzajemne wspieranie w rozwiązywaniu problemów społecznych,
- b) zachęcanie do działania organizacji społecznych,
- c) animowanie do współdziałania różnych grup społecznych,
- d) wspieranie lokalnych inicjatyw obywatelskich,
- e) przygotowanie i realizowanie wspólnej polityki przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu,
- f) wspieranie rozwoju społecznego,
- g) przygotowywanie i realizowanie wspólnych projektów na rzecz poprawy jakości życia,
- h) tworzenie zasobów informacji o inicjatywach społecznych oraz ich rozpowszechnianie
- i) wymianę informacji i doświadczeń oraz zwiększenie świadomości, wiedzy i akceptacji społecznej dla realizowanych przedsięwzięć

W 2013 roku Partnerzy przygotowali i złożyli 3 wnioski konkursowe, rozpoczęto również pracę nad stworzeniem wniosku o dotację z Lokalnej Grupy Działania Powiatu Świdwińskiego (konkurs na początku 2014 r.). Dodatkowo przygotowano i uruchomiono stronę internetową Partnerswa. W pierwszym kwartale 2014 roku planowane jest wybranie zarządu, ogłoszenie konkursu na logotyp Partnerstwa, utworzenie profilu sieci współpracy na portalu społecznościowym oraz poszerzenie sieci współpracy o kolejnego członka- Środowiskowy Dom Samopomocy w Kłępczewie. Równocześnie, Partnerzy stawiają sobie za cel promocję wolontariatu jako innowacyjną formę aktywizacji społecznej- został przygotowany projekt konkursowy *Nauka, zabawa i wypoczynek jako aktywne formy integracji*, w ramach którego każdy z Partnerów będzie nieodpłatnie świadczyć usługi na rzecz społeczności lokalnej.

3.4. Festyn Pożegnanie lata, powitanie jesieni

Organizatorem festynu był Zespół Szkół im. Ziemi Świdwińskiej w Lekowie- wydarzenie odbywało

się w oparciu o placówki wchodzące w jego skład, zlokalizowane w Lekowie i Oparznie. GOPS w Świdwinie pełnił rolę partnera i odpowiadał za część poświęconą kształtowaniu poprawnych postaw wychowawczych. W obu miejscowościach przeprowadzono pogadanki *Wychowanie bez klapsa*, w których wzięli udział rodzice i dzieci. Wydarzenie łączyło w sobie elementy edukacyjne oraz integracyjne- w spotkaniu uczestniczyli także członkowie Klubu Seniora w Lekowie, co miało na celu budowanie więzi między pokoleniami i przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego.

3.5. Kampania społeczna *Czas na rodzinę*

Kampania miała na celu uwrażliwienie społeczności lokalnej na zjawisko przemocy, również tej, która jest spowodowana nadużywaniem alkoholu. W dwóch odsłonach: w Lekowie (25 lipca) oraz Bierzwnicy (8 sierpnia) przygotowano atrakcyjne formy zajęć dla osób w różnym wieku- oprócz prowadzenia działań profilaktycznych i edukacyjnych starano się bowiem integrować i aktywizować społeczność lokalną. Działania były skierowane do seniorów, rodzin wielodzietnych oraz dzieci i młodzieży z Lekowa i Bierzwnicy. Najmłodsi uczestnicy wzięli udział w grach i zabawach plastycznych, tańcach, pracownicy GOPS badali opinie dotyczące postrzegania sytuacji życiowej wśród młodzieży, informowano o możliwościach zainicjowania ruchu samopomocowego oraz skorzystania ze specjalistycznej pomocy w Ośrodku, a najstarsi mogli wziąć udział w zajęciach z gimnastyki leczniczej. Dodatkowo, zapewniono poczęstunek dla uczestników spotkania, a także poinformowano ich o możliwościach uzyskiwania dotacji na realizację projektów społecznych (m.in. z LGD Powiatu Świdwińskiego). Na pierwsze ze spotkań ponadto byli zaproszeni: Wójt Gminy Świdwin, Skarbnik Gminy, Przewodniczący Rady Gminy Świdwin, Przewodniczący Komisji Budżetowej, Rozwoju Gospodarczego, Handlu, Usług, Bezrobocia i Opieki Społecznej Rady Gminy Świdwin, Sekretarz Gminnej Komisji GPRIa, sołtys wsi Lekowo oraz dwoje radnych.

3.6. Grupy terapeutyczne *Uzależnienie i współuzależnienie w ujęciu rodziny jako systemu*

Wraz z rozpoczęciem roku szkolnego 2013/2014 w Zespole Szkół w Bierzwnicy oraz Zespole Szkół im. Ziemi Świdwińskiej w Lekowie zainicjowano działania skierowane do dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem uzależnień. W obu placówkach realizowane są grupy terapeutyczne (2 grupy po 9 osób, łącznie 18 osób), w ramach których prowadzone są działania pomocowe.

Terapia ma na celu dostarczenie podstawowej wiedzy z zakresu uzależnień i współuzależnień, zapobieganie wadliwej adaptacji młodzieży do warunków życia i wymagań otoczenia, korygowanie zaburzeń związanych z alkoholizowaniem się osób z najbliższego środowiska, rozwój zasobów uczestników, a także poprawę społecznego i emocjonalnego funkcjonowania dzieci i młodzieży. W ramach tej formy pomocy w 2013 roku przeprowadzono następujące działania:

- we wrześniu odbyły się spotkania pomiędzy specjalistą terapii uzależnień a dyrektorem ZS w Bierzwnicy (09.09.2013) oraz dyrektorem ZS w Lekowie i pedagogiem szkolnym (12.09.2013), służące ustaleniu harmonogramu spotkań i wyznaczeniu osób uczestniczących w terapii. W ZS w Bierzwnicy odbyły się terapia grupowa (x1) oraz terapia indywidualna (x1), a w ZS w Lekowie przeprowadzono spotkanie organizacyjne z rodzicami uczniów uczestniczących w terapii (omówiono plan zajęć, funkcjonowanie grupy z uwzględnieniem roli rodziców oraz zebrano deklaracje uczestnictwa),
- w październiku w obu szkołach prowadzono wszystkie przewidziane formy wsparcia. W ZS w Bierzwnicy odbyły się zajęcia grupowe (x2), terapia indywidualna (x2), konsultacje dla rodziców (x1) oraz spotkanie z dyrektorem szkoły (x1). W ZS w Lekowie przeprowadzono: zajęcia grupowe (x2), zajęcia indywidualne (x2), spotkanie z dyrektorem szkoły (x1), konsultacje z pedagogiem (x2) oraz konsultacje z nauczycielem-wychowawcą (x1),
- w listopadzie w ZS w Bierzwnicy prowadzono terapię indywidualną (x2), konsultację dla rodziców (x1) oraz konsultację dla wychowawcy (x1). W ZS w Lekowie zrealizowano zajęcia grupowe "Porady dla bliskich osób uzależnionych, procedury leczenia" (x1), terapię indywidualną (x2) oraz konsultacje z wychowawcą (x1);

3.7. Współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy Razem Łatwiej w Kłępczewie

Środowiskowy Dom Samopomocy *Razem Łatwiej* w Kłępczewie został uruchomiony w grudniu 2013 roku. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w GOPS w Świdwinie byli odpowiedzialni za rekrutację 15 uczestników zajęć. Dodatkowo, na mocy porozumienia trójstronnego pomiędzy Urzędem Gminy Świdwin, GOPS w Świdwinie oraz ŚDS w Lekowie raz w tygodniu w placówce prowadzi zajęcia psycholog, zatrudniony w Ośrodku. Uczestnicy mają dzięki temu możliwość udziału w warsztatach

wzmacniających ich kompetencje społeczne, poczucie własnej wartości oraz umiejętności rozwiązywania problemów, niezbędne do prawidłowej readaptacji społecznej i zwiększenia aktywności życiowej. Dodatkowo, w dni, w które odbywają się zajęcia z psychologiem, podopieczni placówki oraz inne osoby, zamieszkałe w Kłępczewie mają możliwość nieodpłatnego skorzystania z konsultacji i poradnictwa psychologicznego. Współpraca pomiędzy kierownikami GOPS i ŚDS doprowadziła do rozpoczęcia starań placówki o przystąpienie do Partnerstwa Lokalnego Gminy Świdwin- głosowanie zarządu Partnerstwa o przyjęcie nowego członka sieci współpracy zaplanowano na 24 stycznia 2014 roku.

3.8. Zwiększenie dostępu do wsparcia specjalistycznego

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie oferuje mieszkańcom i ich rodzinom możliwość skorzystania z doradztwa specjalistycznego w zakresie:

- poradnictwa prawnego;
- wsparcia terapeutycznego;
- poradnictwa psychologicznego;
- doradztwa zawodowego;

Poradnictwo prowadzone jest w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świdwinie, po wcześniejszym ustaleniu terminu wizyty telefonicznie, drogą telefoniczną lub indywidualnie. W szczególnych, uzasadnionych przypadkach Ośrodek dopuszcza możliwość udzielenia wsparcia w miejscu zamieszkania klienta.

Dodatkowo, GOPS w Świdwinie oferuje osobom indywidualnym, organizacjom oraz instytucjom pomoc w zakresie pozyskiwania funduszy na działalność prospołeczną- w tym celu współpracujemy z Lokalną Grupą Działania Powiatu Świdwińskiego oraz przewidujemy możliwość przeprowadzenia szkoleń z zakresu m.in. rozpoznawania zasobów, ustalania celów i priorytetów, planowania pracy.